Zieke kinderen, infectieziekten en medicijnen

Inhoud

1 Inleiding....2
2 Ziek kind op de groep?....2
2.1 Verzamel de feiten....2
2.2 Gedrag en welbevinden....2
2.3 Lichamelijke kenmerken....2
3 Informeer ouders....3
4 Infectieziekten....3
5 Vaccinaties....3
6 Medische bijzonderheden....3
7 Medicatie-/ medicijnverstrekking....4
7.1 Aandachtspunten:....4
7.2 Paracetamol....4
7.3 Gedrag beïnvloedende medicijnen, bijvoorbeeld bij ADHD Alle ADHD medicijnen vallen onder de Opiumwet!....4
8 Medische handelingen die we in de kinderopvang niet mogen doen!....5
9 Medische (en risicovolle) handelingen die we wel mogen doen....5
9.1 Epipen (of anapen) Let op: EPI PEN is een merknaam, er bestaan ook andere merken dan EPI....5
9.2 Insuline....6
9.3 Medicatie bij een koortsstuip....7

Zieke kinderen, infectieziekten en medicijnen

1 Inleiding

Een ziek kind op de groep? In onderstaande werkinstructie vind je onze werkwijze.

- Uitgangspunt van Kober is dat een ziek kind in principe niet op zijn/haar plek is in een volle groep kinderen.
- Onderstaande werkwijze is gebaseerd op de richtlijnen van het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu). RIVM Hygiënerichtlijnen
- Info infectieziekten voor KDV, PTO en BSO op de iPad onder RIVM icoon.

Heb je direct medische hulp nodig? Bel dan 112!

2 Ziek kind op de groep?

2.1 Verzamel de feiten

Wanneer je denkt dat een kind zich niet goed voelt, is het belangrijk om feitelijke constateringen te doen.
Heeft een kind koorts?
Koorts is slechts één van de kenmerken voor het feit dat een kind ziek is. Om je vermoeden van ziekte te bevestigen, is het niet nodig te weten hoe hoog de koorts precies is.
Het **gedrag** van het kind en eventuele andere **lichamelijk kenmerken**, zijn veel belangrijker. Het is dan ook niet nodig om altijd de koorts te meten met een koortsthermometer.

2.2 Gedrag en welbevinden

- Reageert het kind op wat je zegt of doet? (of juist minder alert, energiek)
- Eet en drinkt het kind voldoende of heeft het geen interesse in eten en drinken.
  (Of wil het kind juist alleen maar drinken, meer dan anders)
- Huilt het kind sneller, vaker of langer dan anders?
- Wil het kind steeds liggen of slaapt het meer dan anders?
- Speelt en gedraagt het kind zich zoals je gewend bent van dit kind (of is het kind juist lusteloos, hangerig, verloopt omgang met andere kinderen niet fijn)
- Praat het zoals normaal? (of juist minder, is het kind stil, praat het kind langzaam)

2.3 Lichamelijke kenmerken

- Ziet het kind bleek, rood of heeft het waterige ogen?
- Heeft het kind uitslag?
- Voelt het kind zich misselijk en moet het overgeven?
- Voelt het kind heet aan?
- Heeft het regelmatig een natte luier?
- Ziet de ontlasting er anders uit dan normaal?
- Klaagt het kind over pijn?

Check ook de kindinformatie in de OuderApp (of de informatiekaart voor ouders die de OuderApp niet (juist) gebruiken) op specifieke informatie t.a.v. medicijnen, extra risico's, e.d. Consulteer altijd een collega of je unitmanager voor een second opinion, zeker wanneer je twijfelt. Op de naschoolse opvang is het ook altijd goed om even bij de leerkracht na te vragen hoe de schooldag verlopen is.

3 Informeer ouders

Wanneer een kind feitelijke ziekteverschijnselen laat zien, neem je contact op met de ouders. Je brengt ouders op de hoogte van wat je (of jullie) hebt vastgesteld.

Soms heb je alleen contact met ouders om hen te informeren. Wanneer een kind zich verder goed vermaakt en meedraait op de groep, dan mag het ondanks de ziekteverschijnselen gewoon blijven. Voelt een kind zich in de loop van de dag slechter, neem je opnieuw contact op met de ouders. (Zie verder hierna voor wat te doen).

In andere gevallen zijn de ziekteverschijnselen zo duidelijk dat het kind zich op de groep niet meer goed voelt en je er ook geen invloed op hebt om het zich beter te laten voelen. (Er zijn namelijk nog meer kinderen die jouw aandacht en zorg nodig hebben).
Dan kan het kind beter worden opgehaald door de ouders. Voor het eigen welzijn en dat voor alle andere kinderen. Leg dit uit aan de ouders en stem met hen af hoe snel zij er kunnen zijn om hun kind zo snel mogelijk op te (laten) halen. Uiteraard heb je daarbij begrip voor ouders dat dit vervelend is.

4 Infectieziekten

Jonge kinderen maken regelmatig een infectieziekte door. Is een besmettelijke infectieziekte geconstateerd bij een of meer kinderen op de groep/locatie, dan moet je de volgende dingen doen;

- **Raadpleeg** de KIDDI-website op iPad van je groep
  Hier lees je per infectieziekte wat het precies is, welke (hygiëne)maatregelen je moet nemen, of kinderen naar de opvang mogen komen en of je de ziekte moet melden bij de GGD.
- **Informeer** de andere ouders van de groep of locatie
  Dit kun je doen door een bericht in het ouderportaal te plaatsen en/of een Deurbriefje over de betreffende infectieziekte op te hangen. Zit de betreffende infectieziekte er niet bij, neem dan contact op met de afdeling kwaliteit: kwaliteit@kober.nl
- **Meldt** de infectieziekte ook aan je unitmanager
  Sommige infectieziekten moeten we melden bij de GGD. Dit doet de unitmanager bij de GGD-afdeling infectieziekten: Melden GGD infectieziekten. Je kunt hen ook altijd bellen om te overleggen of voor meer informatie over de heersende infectieziekte.

5 Vaccinaties

Het is in Nederland niet verplicht om kinderen te laten vaccineren. Het is van belang dat we weten welke kinderen meedoen aan het Rijksvaccinatieprogramma. Dit wordt door ouders in de ouderapp aangegeven. Als een kind niet gevaccineerd wordt, noteer dit dan ook op het formulier Bijzonderheden kinderen (for.ko.g.003). Kober is voorstander van deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma, voor meer informatie hierover zie: Vaccineren, de informatie op onze website.

6 Medische bijzonderheden

Tijdens het intakegesprek bespreek je met ouders of er bijzonderheden zijn over de gezondheid van hun kind. Denk hierbij aan informatie over allergieën of voedselintolerantie, medicijngebruik, ontwikkelingsproblemen etc. Deze gegevens ‘noteer je’ in de OuderApp of ouders vullen deze zelf in (noteer ze op de informatiekaart voor ouders die de OuderApp niet gebruiken).

- Noteer deze bijzonderheden ook op de Lijst bijzonderheden kinderen en groep (for.ko.g.003) wanneer er kinderen met bijzonderheden zijn. Pas deze lijst aan wanneer iets verandert!

- Hang deze lijst aan de binnenkant van een kastdeur op de groep, met aan de buitenkant van de kastdeur de **gevarendriehoek sticker** (verkrijgbaar bij kwaliteit).

7 Medicatie-/ medicijnverstrekking

Wanneer een kind medicijnen moet krijgen tijdens de opvang, doen we dit alleen met toestemming van de ouders. Laat ouders daarom altijd een medicijnregistratieformulier invullen (for.ko.g.004 Registratie medicijngebruik). Ook bij medicatie die niet op doktersrecept of homeopathisch is. Het tijdstip van toedienen van het medicijn houd je ook goed bij op dit formulier.

7.1 Aandachtspunten:

- Neem alleen medicijnen aan in de originele verpakking.
- Een kind moet een medicijn (dat bijwerkingen kan hebben), altijd eerst al eens thuis gehad hebben; zo nemen we niet het risico dat een kind op de locatie bijvoorbeeld allergisch reageert.
- Lees de bijsluiter goed.
- Controleer de houdbaarheidsdatum.
- Bewaar het medicijn zoals beschreven op de verpakking. In de koelkast: gebruik een plastic bakje met afsluitbare deksel. En natuurlijk altijd buiten bereik van kinderen.

7.2 Paracetamol

We verstrekken bij Kober geen koortsverlagende medicijnen zoals paracetamol.
Er is 1 uitzondering!

Paracetamol toedienen voor het overbruggen van de tijd dat een ouder onderweg is om het zieke kind op te halen. Dit vanwege het welzijn van het kind terwijl het wacht om eerder (dan sluitingstijd van de locatie) opgehaald te worden.

Wat moet je hiervoor regelen;

- toestemming van ouders via een bericht in de OuderApp,
- check in de kind informatie of een kind allergisch reageert op paracetamol
- for.ko.g.004 Registratie medicijngebruik klaarleggen voor ouders om te ondertekenen wanneer ze aankomen om hun kind op te halen

Het komt voor dat ouders hun zieke kind toch naar de groep brengen. Vraag dan aan de ouder(s) of ze hun kind paracetamol hebben gegeven voor aankomst.
Leg uit dat het risico bestaat dat de paracetamol de ziekte symptomen onderdrukt, uitgewerkt raakt, hun kind zich dan zieker kan gaan voelen. We nemen altijd contact op met de ouder wanneer dit gebeurt en het kind zich niet meer goed genoeg voelt om op de groep te blijven voor de rest van de dag. (zie 1b.)

7.3 Gedrag beïnvloedende medicijnen, bijvoorbeeld bij ADHD

Alle ADHD medicijnen vallen onder de Opiumwet!

- Ouders mogen voor maximaal 1 week medicijnen meegeven.
- We bewaren deze buiten bereik van kinderen (dus niet in de tas/ broekzak/ broodtrommel etc.) en in een afgesloten kast
- Je vult een medicijnregistratieformulier in (for.ko.g.004 Registratie medicijngebruik).

- Na het innemen van het medicijn door het kind – onder toezicht van jou als PP-er – teken je het af op dit formulier (achterkant).

Waarom moet dit? We moeten kunnen aantonen dat het bewaren en verstrekken volgens de Opiumwet gebeurt!

8 Medische handelingen die we in de kinderopvang niet mogen doen!

Medische handelingen die alleen verpleegkundigen met een BIG registratie mogen doen, noemen we 'voorbehouden handelingen'. Dit zijn bijvoorbeeld;

- Sondevoeding toedienen
- Injecties geven

Is er een plaatsing gevraagd voor een kind wat zo'n medische handeling nodig heeft, dan moet dit bijvoorbeeld door de wijkverpleegkundige gedaan worden. We mogen die als **Pedagogisch professionals niet** doen! Tenzij een bekwaamheidsverklaring is afgegeven aan de Pedagogisch professional, door een arts of verpleegkundig specialist. Voor meer info over voorbehouden handelingen zie Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang | RIVM.

9 Medische (en risicovolle) handelingen die we wel mogen doen

Er zijn kinderen in de opvang bij Kober die medische handelingen nodig hebben tijdens de opvang die we wel mogen doen. Denk hierbij aan;

1. Epi pen zetten (bijvoorbeeld bij een allergische reactie)
2. Insuline toedienen via een pompje of prikje zetten voor het meten van bloedglucose
3. Koortsstuip medicatie toedienen rectaal (bijvoorbeeld diazepam)

Hierover hebben we de volgende afspraken bij Kober:

Algemeen:

- Bij **aanvang van de plaatsing** van het kind gaat de unitmanager na of dit mogelijk is op de locatie en bij het team. Raadpleeg hiervoor; pro.ped.007 Plaatsing kind met specifieke begeleidings- en/of fysieke zorgvraag
- Als Pedagogisch professional bij Kober mag je deze 3 handelingen uitvoeren, maar je moet het niet
- **Schakel 112 in** om je te begeleiden bij het uitvoeren van de handeling (bijvoorbeeld epi-pen zetten/ koortsstuip medicatie toedienen); de medisch opgeleide persoon aan de telefoon begeleid jou er doorheen
- We hebben met onze BHV en EHBO trainers regelmatig overleg dat dit onze werkwijze is
- Noteer **in de OuderApp** wanneer bij een kind bijzonderheden gelden
- Noteer het op de **Lijst bijzonderheden kinderen en groep** (for.ko.g.003) wanneer er kinderen met allergieën/ diabetes/ koortsstuipen of andere bijzonderheden zijn. Pas deze lijst aan wanneer iets verandert!
- Hang deze lijst aan de binnenkant van een kastdeur op de groep, met aan de buitenkant van de kastdeur de **gevarendriehoek sticker** (verkrijgbaar bij kwaliteit).
- Gebeurt er iets (medisch) heftigs met een kind op de groep, zorg voor **ondersteuning door collega's** en voor het **weghouden van de andere kinderen** bij de situatie!

9.1 Epipen (of anapen) Let op: EPI PEN is een merknaam, er bestaan ook andere merken dan EPI

Bij zeer ernstige allergie (soms levensbedreigend) kan een kind een heftige reactie krijgen; anafylactische shock. We zetten dan direct de EPI pen om deze reactie te behandelen.

Epi-pen afspraken bij Kober:

- Zorg dat in de **OuderApp** bij het kind een rood of oranje balkje zichtbaar is; ALLERGIE
- Noteer bij de kindnotities in de OuderApp waar het kind allergisch voor is
- Noteer bij de kindnotities in de OuderApp hoe we moeten handelen bij een allergische reactie
- In het **Veiligheids- en gezondheidsbeleid** van je locatie noteren we hoe we **voorkomen dat een kind in aanraking komt met** hetgeen hij/zij allergisch voor is
- We noteren elk kind met een (ernstige) allergie ook op de '**Lijst bijzonderheden kinderen en groep**'(for.ko.g.003). Noteer daarbij; EPI PEN en ook **waar de Epi-pen ligt** op de groep.
- We dragen aan **elke nieuwe collega** op de groep (dus ook onze invalcollega's) direct bij aanvang van de dienst over dat er een kind is met een ernstige allergie
- We geven **een duidelijke instructie** aan elke nieuwe collega (dus ook de invalcollega) over het gebruik van de epi-pen
- Leg vast hoe je omgaat met de epi pen bij het **samenvoegen van groepen of bij uitstapjes**
- De epi-pen **neem je altijd mee** wanneer je een uitstapje gaat doen

- Het kind maakt gebruik van **eigen apart bestek/bord/beker**.
- Voor iedere product op tafel is een **apart mes** beschikbaar.
- Alle kinderen wassen na het eten hun handen en monden.

- **Ouders** brengen een epi-pen mee in de originele verpakking met de naam en geboortedatum van het kind erop; vraag om een bijsluiter en neem deze ook door
- De epi-pen **bewaren we op een vaste plek** op de groep buiten bereik van kinderen
- We vragen ouders om een **oefen-pen en uitleg** over het gebruik van de epi-pen
- **Ouders** brengen indien nodig **aangepaste voeding/drinken** mee voor het kind, dit bewaren we apart
- Vul met ouders een formulier **medicijnregistratie** in; noteer hier ook op per half jaar of de houdbaarheidsdatum nog klopt (vraag een nieuwe epi-pen aan ouders als deze niet meer houdbaar is).

9.2 Insuline

We vangen ook kinderen op die diabetes hebben. Wanneer zij insuline nodig hebben en dit tijdens de opvang is hebben we hier de volgende Kober afspraken over;

- Je vraagt **ouders om informatie** over hun kind;
  - Wat heeft het kind nodig en wanneer qua voeding, drinken, rust en juist beweging
  - Welke **signalen geeft het kind** wanneer het bijvoorbeeld tekort aan insuline heeft (hypo) of juist te veel (hyper).
  - Hoe zelfsturend is het kind als het gaat om de insuline en bloedglucose meting
  - Op welke manier meet je de bloedglucose, of ondersteun je het kind hier het beste in
  - Hoe werkt het insuline pompje, of ondersteun je het kind hier het beste in
  - Wie moet je bellen als er vragen zijn
- De informatie noteer je bij de **kind notities in de OuderApp**
- Je noteert op het formulier **Bijzonderheden kinderen en groepen** (for.ko.g.003) dat dit kind een insuline pompje heeft
- Je vult met ouders het **formulier medicijn registratie** in en telkens wanneer het kind insuline neemt vul je hiervan de datum en het **tijdstip** in op de achterkant
- Bel 112 wanneer een kind met diabetes onverhoopt een heftige hypo of hyper krijgt.

9.3 Medicatie bij een koortsstuip

Van sommige kinderen weten we dat ze een koortsstuip kunnen krijgen. De temperatuur van hun lichaam stijgt dan zo snel dat het lichaam het niet aankan en met een ‘stuip’ reageert.
Is een kind hiermee bekend, dan kan het zijn dat het hiervoor medicatie heeft om de koortsstuip te remmen.

Afspraken bij Kober;

- Je vraagt ouders bij de **intake** of hun kind bekend is met koortsstuipen en of het kind hier medicatie voor heeft
- Je noteert dit bij de **kindnotities** in de OuderApp
- Ouders geven **de medicatie** mee, in de originele verpakking met naam en geboortedatum van het kind erop
- Je vraagt aan **ouders uitleg over de wijze van gebruik** en wanneer dit nodig is
- Deze medicatie bewaar je buiten bereik van kinderen op een vaste plek op de groep
- Je vult met ouders het **formulier medicijn registratie** in. Bij toediening vul je datum en tijd in.
- Heeft het kind een koortsstuip dan **bel je 112**!
  Het kind moet worden opgehaald door de ambulance voor medische opvolging.
  Ze kunnen je telefonisch begeleiden bij het toedienen van de medicatie.
- Bij een koortsstuip is het van belang dat het kind kan **afkoelen.** Laagje kleding uit, een natte doek op het hoofd of lichaam kunnen ook helpend zijn.